

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehaven Orkestervej

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Sydøst

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 26.10.2021

DELTAGERE: Connie Schacht Jørgensen (dagtilbudsleder), Gitte Ditlev Christensen (pædagogisk leder), Kirsten Pedersen (pædagog), Henriette Juel (pædagog), Maj-Britt Skovgaard (referent, BFU)

KONSULENT: Anna Plovbøl Pedersen (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	10

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Arbejdet omkring den styrkede pædagogiske læreplan startede ved et stormøde i Romalhallen i 2019, hvor personalet fra hele Dagtilbud Sydøst deltog. Hvert bord fik tildelt et emne og skulle beskrive hvordan emnet kom til udtryk i den enkelte institution. Beskrivelserne herfra blev senere skrevet sammen til den styrkede pædagogiske læreplan.

Der er afsat to dage, hvor lederteamet i Dagtilbud Sydøst skal arbejde på en beskrivelse af dagtilbuddets standarder, politikker, procedurer mv. Dette skal sikre, at nuværende/kommende forældre og medarbejdere ved hvad der kan forventes i institutionerne. Der er sket en stor vækst i børnetallet og dermed ansatte i Dagtilbud Sydøst og vi drøfter derfor vigtigheden af at nye medarbejdere får en god intro, så tilbuddet sikrere at der arbejdes i samme retning.

Adspurgt til evalueringskultur giver personalet udtryk for, at etableringen af en evalueringskultur er en udfordring, da evaluering ofte er noget, der forsvinder i en travl hverdag. De beskriver at evalueringen foregår i den daglige kollegiale sparring og på teammøder, men foregår ikke systematisk.

De faglige fyrtårne fra Dagtilbud Sydøst har sammen arbejdet på at lave et fælles evalueringsskema. Inden skemaet tages i brug, skal det sikres, at det er intuitivt og egner sig til alle indsatser. Konsulent foreslår, at systematikken i evalueringen bliver et opmærksomhedspunkt og at institutionen udvælger sig fokusområder, der ikke kun er læreplanstemaer, men som f.eks. kunne være "leg" (det pædagogiske grundlag).

Børn i udsatte positioner

Det fortælles på tilsynsmødet, at børnehaven har en børnegruppe, der kræver, at der pædagogisk skal tænkes og gøres meget, for at tingene bliver en succes. Institutionen har haft besøg af Maja Kellberg fra BFU og har herigennem fået god og brugbar sparring til det videre arbejde.

Børnehaven har på et p-møde haft besøg af en PPR-psykolog og er herigennem blevet klogere på håndteringen af børn i affekt. Personalet fortæller, at dette har givet dem en bedre forståelse for børnenes reaktioner og at det betyder meget, at de med fælles viden kan "løfte i flok".

Der er planlagt et aktionslæringsforløb med PPR-psykologen, som skal foregå over fire gange. Dette skal ligeledes bidrage til den fælles viden.

Der er blevet arbejdet med de fælles samlinger. Tidligere kunne der være meget uro, fordi der var børn, der ikke ønskede at deltage i samlingen, men som alligevel skulle blive siddende. Samlingen er nu blevet et frivilligt tilbud til børnene. Det opleves, at de fleste børn vælger at deltage i samlingen og at flere børn er blevet motiverede for det, efter det er blevet frivilligt. Personalet prøver at nytænke samlingsaktiviteterne, så samlingen også tiltaler de børn, der har tendens til at vælge den fra.

Personalet fortæller, at de er blevet mere opmærksomme på, at nogle børn har brug for pauser i løbet af dagen. Konsulent foreslår, at de kan kigge på, om nogle af børnene skal hjælpes til at justere deres arousal løbende, sådan at de får en god børnedag og deltagelsesmuligheder.

Personalet eksperimenterer med forskellige tiltag omkring børnenes pladser ved spisningen. Der har tidligere været faste pladser, men det er i øjeblikket frivilligt hvor børnene vil sidde. Frivilligheden fungerer godt for nogle børn, men skal måske justeres for andre børn. Der forsøges at finde en balance ift. at barnet selv må bestemme noget, men at det samtidigt er den voksne, der har ansvaret.

Der er i øjeblikket en stor storbørnsgruppe i børnehaven. Gruppen har alrummet, hvilket betyder, at husets øvrige grupper ikke kan være der. Der skal derfor tænkes lidt kreativt, når det ønskes at dele børnene op i mindre grupper. Konsulent foreslår, at de kan have et øget fokus på opdelingen af børn i mindre grupper. Det kan med fordel drage nytte af de erfaringer, de har i forbindelse med covid-19, hvor børnene skulle være i mindre grupper. Det vil være gavnligt for alle børn, men børn i udsatte positioner har særligt brug for det.

Sammenhænge

De børn, der går i Vorup Vuggestue er sikret en børnehaveplads i Børnehaven Orkestervej. Mange af børnehavens børn kommer derfor fra Vorup Vuggestue.

Det er planlagt, at otte vuggestuebørn og to voksne hver fredag skal besøge børnehaven og dermed gå i "minibørnehave". Vuggestuebørnene skal herigennem opleve hvad man kan/må/skal, når man går i børnehave. Dette skal give børnene en mere glidende og tryk overgang, når de starter i børnehaven.

Børnehaven Orkestervej er med i et "Brobygningsteam" sammen med nogle andre omkringliggende institutioner og Søndermarksskolen, som er områdets distriktsskole. Der samarbejdes her om overgange, førskole, forventninger mv. Arbejdet i teamet opleves at have "åbnet nogle døre" i samarbejdet.

Forældresamarbejde

Der var ikke deltagelse af en forældrerepræsentant på tilsynsmødet.

Der er opmærksomhed på vigtigheden i at have en god dialog med forældrene. Nogle samtaler klares ved afleverings/hente situationer, mens forældrene andre gange tilbydes et møde.

Det er personalets oplevelse, at forældrene føler sig velkomne og hørt.

Det fortælles, at personalet tidligt deler eventuelle bekymringer med forældrene og at de er ærlige i samarbejdet omkring deres observationer og eventuelle bekymringer.

Forældrene modtager hver uge en plan for den kommende uge på Aula, så de kan forberede deres børn på det, der skal ske og så forældrene kan støtte op om det. Der lægges ligeledes løbende billeder/beskrivelser af aktiviteter samt faglige fokusområder ud på Aula.

Der sendes et forældrebreve hver gang der er opstart af nyt læreplanstema, så forældrene kender til det pædagogiske fokus, de kommende aktiviteter mv.

Det kommende forældremøde skal, udover praktisk information, handle om selvhjulpethed, robusthed og selvregulering.

Personalet oplever en meget engageret forældregruppe. Der er en forældreforening, der består af forældrerepræsentanter og en personalerepræsentant. Foreningen arrangerer sociale aktiviteter som halloweenfest, sommerfest og julehygge.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Personalet på Orkestervej er med inspiration fra ECERS-rapporten blevet optagede af især overgange, turtagning og af at fremme accepten af mangfoldighed.

Overgange: Personalet fortæller, at de tidligere ikke har været internt afstemte ift. de voksnes roller i overgangene, hvilket skabte usikkerhed og frustration blandt både børn og voksne. Det gav både børn og voksne mindre overskud i hverdagen. De har nu fokus på struktur og rollefordeling, så både børn og voksne ved hvad der skal ske og hvem, der gør hvad.

Pædagogerne fortæller, at de er blevet bedre til at kommunikere med hinanden i overgangene samt at den nye struktur/rollefordeling skaber mere ro og forudsigelighed. De har lavet et skema for at skabe et overblik.

Der er ligeledes fokus på at aktivere børnene i overgangene, hvor der kan være ventetid. Der synges f.eks. en sang eller tilbydes en bog inden samlingen går i gang. Det opleves, at dette giver børnene en mere glidende overgang mellem aktiviteterne og mindsker følelsen af at være afventende.

Turtagning: I rapporten er der beskrevet en situation, hvor flere børn gerne vil køre på en go-kart og at en voksen ender med fysisk at tage et barn af go-karten. Personalet oplever ikke, at dette er normal praksis, men beskrivelsen i rapporten har fået dem til at øge opmærksomheden på turtagning og hvordan de skal hjælpe børnene.

Fokus på turtagning vil især være omkring cykelbanen og tumlerummet, hvor det opleves, at flere børn gerne vil lege med den samme ting på samme tid. De er begyndt at bruge en time-timer, så det bliver visuelt for børnene hvornår det er tid til at skifte tur. Dette opleves at blive taget godt imod af børnene.

Fremme accept af mangfoldighed: Personalet ønsker at arbejde på at fremme accepten af mangfoldighed. Nogle pædagogiske aktiviteter/udsmykning vil målrettes, så de afspejler mangfoldighed. Der vil i den forbindelse være opmærksomhed på bl.a. lande, flag, mad, musik, køn og legetøj.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Da ITERS-3 og ECERS-3 er et internationalt forskningsredskab, der i dag anvendes i mange lande, og oprindeligt var målrettet amerikansk dagtilbudspraksis, kan der være enkelte uoverensstemmelser i en dansk kontekst. Eksempelvis vurderer redskabet 'fugleredegynger' som repræsenterende en sikkerhedsrisiko, hvilket vi ikke gør i Danmark. Der kan altså være en

uoverensstemmelse ml. det, kvalitetsrapporten vurderer som farligt, og det, vi i en dansk kontekst, vurderer som farligt.

I den sammenhæng skal det understreges, at Randers kommune foretager særskilte tilsyn på sikkerheden i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyer under skoleområdet, og alle dagtilbud er sikkerhedsgodkendte efter gældende krav og retningslinjer. Læser skal altså se bort fra anbefalinger, der taler om manglende sikkerhed.

Opsamling, ECERS-3

Der er nok, men ikke mere end rigelig plads og møbler til rutiner, leg og læring, Der mangler borde og stole i børnehøjde, og sofaen er eneste bløde møbel, som er til rådighed for børnene.

Der er udstillet mange elementer for børnene, men der mangler eksempler på børnenes individualiserede værker. De udstillede materialer kan udnyttes noget mere til formelle og uformelle samtaler med børnene.

Personalet viser interesse for børnenes grovmotoriske aktiviteter og arrangerer en aktivitet, hvor børnene skal bruge deres kroppe. I tilknytning til stuen er et spændende og udfordrende klatretumlerum, hvor der dog vurderes at være stor risiko for tilskadekomst. Klatreredskaberne bør derfor kun benyttes under tilstedeværelse af en voksen, og klatrevæggens øverste greb bør fjernes. På samme måde bør fugleredegyngen på legepladsen kun benyttes med en voksen.

Ved frokost spiser børnene i mindre grupper, og der er samtaler mellem personale og børn. Der opstår uro ved nogle af bordene under måltidet. Der gøres kun få forsøg på at imødekomme sanitære krav i forbindelse med frokost, og de voksne sikrer generelt ikke, at børnene gennemfører korrekt håndvask.

Hvileudstyr kontamineres ved opbevaring, hvor madrasser stables tæt sammen oven i hinanden.

Tidsplanen for toiletbesøg møder alle børns basale behov, og vejledningen er behagelig.

Personalet benytter de muligheder, som opstår i løbet af dagen til at introducere ord og beskriver sommetider betydningen af ord. Der er mange personale-barn-samtaler, og den voksne viser interesse for børnenes aktiviteter. Det sker bl.a. ved fri leg, hvor personalet ofte cirkulerer rundt på stuen og har samtale med børnene om deres aktiviteter.

Personalet læser for børnene, og børnene har adgang til bøger i et læse-interessecenter. Der mangler bøger med fakta, og nogle af bøgerne er i dårlig stand med iturevne sider.

Arbejdet med børnenes forståelse af skriftens anvendelighed i løbet af dagen er begrænset. Personalet nedskriver ikke hvad børnene siger, og børnene opfordres ikke til selv at skrive.

Der er en bred variation i finmotoriske materialer, men I kan overveje at anskaffe tilgængelige klodser, musikinstrumenter, materialer og møbler til rollelege samt eksempler på racemæssig og kulturel mangfoldighed.

Børnene tilbydes mulighed for deltagelse i kreaaktiviteter. Der kan skabes mere variation i de tilgængelige kreamaterialer.

Personalet synger med børnene og opmuntrer til deltagelse på en positiv måde.

Personalet tæller ved flere lejligheder med børnene og benytter matematisk sprogbrug i hverdagen. Der er nogle, men ikke mange matematiske materialer (herunder legetøj med tal) tilgængelige for børnene.

Der er passende sciencematerialer, og personalet taler flere gange med børnene om natur og science.

Der er jævnligt observeret positive interaktioner mellem personale og barn. Personalet sender generelt varme signaler, og der er normalt en afslappet behagelig atmosfære. Dog observeres tilfælde med irritation og vrede fra personalet og et enkelt eksempel på negativ fysisk kontakt med et barn, der flyttes mod sin vilje.

Gruppeaktiviteter bliver ofte stillet op med det grundlæggende formål at opmuntre børnenes engagement, og indholdet i de fleste gruppeaktiviteter er noget, som interesserer hovedparten. Under samlingen mister børnene dog interessen.

Overgange præges af uro i forbindelse med ventetid hvor børnene bliver rastløse.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Orkestervej har efter tilbagemelding med UCNs observatør, arbejdet med flere af de punkter, der rettes fokus på i rapporten, som kan forbedre kvaliteten i tilbuddet. De har allerede nu erfaret, at deres justeringer kan have en stor effekt. Der har igennem dagtilbudslederen været igangsat opfølgning på den episode, der er beskrevet med irritation og negativ fysisk kontakt under observationen. Personalegruppen har fået faglig sparring fra konsulent fra BFU og er i gang med et aktionslæringsforløb med PPR psykolog. De beskriver desuden, at det har givet mere overskud i hverdagen at få kigget på den måde de organiserer sig på; det giver ro til at være nærværende.

Mødet giver indtryk af en leder og personale, som ønsker at tilegne sig ny viden og arbejde videre med at inddrage det i praksis.

Fremadrettet vil institutionen have fokus på følgende punkter:

- Der arbejdes videre med fokusområderne overgange, turtagning og med at fremme accept af mangfoldighed.
- Læringsmiljøet: der arbejdes med at lave løbende justeringer, sådan at det sikrer børnenes deltagelsesmulighed – også ift. børn i udsatte positioner ved f.eks. gruppedeling.
- Arbejdet med etableringen af en evalueringskultur fortsætter. Det fælles evalueringskema implementeres og der indarbejdes en systematik.

Dagtilbuddets styrkede pædagogiske læreplan er tilgængelig på hjemmesiden. Evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan er udarbejdet, men ikke tilgængelig på tilbuddets hjemmeside.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS